SAYI : 18
Fiyatı: 100 kr.
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
23 NİSAN 1975
Adres : P.K. 68
ZONGULDAK

İŞÇİ DAVASI

«İşçilerin kendileri, aydınlar için yazılmış olan herşeyi okumak ve daha çok okumak istemektedirler ve işçilere fabrika şartları hakkında birkaç söz söylemenin, herkesçe bilinen şeyleri tekrarlayıp durmanın yeterli olduğuna inananlar sadece birkaç (zavallı) aydındır.»

HAFTALIK EKONOMİ VE POLİTİKA GAZETESİ

Uzak Doğuda savaş sona eriyor

Haritada Kamboçya ve Vietnamın bulunduğu Hindiçini bölgesi görülüyor.

Çin hindindeki iktidar değişiklikleri üç nedene dayanıyor

1— Dünya sosyalist sisteminin gücünü kabul ettirmesi ve kapitalist ülkelerde işçi sınıfı hareketinin güçlenmesi

2— Savaş ekonomisinin ABD emperyalizmini buhrana sürüklemesi

3— Kara ordularının ve klasik silahların önemini kaybetmesi denizlerin ve adaların önem kazanması

1970 yılında bir darbe ile devrilen ve geçtiğimiz hafta yeniden devlet başkanlığına getirilen prens Sihanuk.

Kamboçya savaşı, Ulusal Kurtuluş Kuvvetlerinin başarısıyla sona erdi. Vietnam'da da savaş, yine Ulusal Kurtuluş Kuvvetlerinin başarısıyla sona ermek üzere.

Uzak Doğudaki bu gelişmeleri yukarıda belirttiğimiz üç ana sebep içinde ele almak gerekir. Nitekim, Uzak Doğuda savaş sona ermek üzere iken gerek ABD yetkililerinin ifadeleri gerekse Kamboçya ve Vietnam'daki Ulusal Kurtuluş Hareketi yöneticilerinin beyanları, bu görüşleri doğrulamaktadır.

Görünürdeki bütün çığlıklara rağmen ABD, esasen Güney Vietnam ve Kamboçya'daki baskıcı yönetimleri terketmiştir. ABD Cumhurbaşkanı Ford, Güney Vietnam'daki gerici yönetime askeri yardım yapılmasını isterken bile, «Vietnam savaşı bizim savaşımız değildir.» diyerek kendisi ile işbirliği yapan Van Tiyö'yü terkettiğini açıkça göstermiştir. Aynı şekilde ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger de Uzak Doğudaki geri çekilme hareketlerini «Yeni bir dünya dengesi kuruluyor.» sözleriyle açıklamıştır.

ABD Kongresinin iki etkili üyesi de Ford ve Kissinger'in bu görüşünü paylaşmaktadırlar. Kongre Çoğunluk Lideri Senatör Mansfield ve Cumhuriyetçi Lider Senatör Scott, Amerikanın Kamboçya'daki gerici Lon Nol Hükümetine askeri yardım yapmasına karşı çıkarak Lon Nol'un istifa etmesini istemişlerdir.

Bütün bunların yanı sıra, Kamboçya'da 1970 de bir darbe ile devrilen Prens Sihanuk'un tekrar Devlet Başkanı olması ve Güney Vietnam Geçici Devrim Hükümeti Dışişleri Bakanın açıklamaları, Uzak Doğuda yeni kurulan iktidarların niteliği hakkında bize fikir vermektedir.

Güney Vietnam Geçici Devrim Hükümeti Dışişleri Bakanı Bayan Ti Bin, bir Paris Dergisine verdiği demeçte; «Bünyemizde faaliyet halinde bulunan Demokrat Parti Radikal Sosyalist Parti ve Devrimci Halk Partisi olmak üzere üç partimiz ile 20 kadar kitle örgütü ve dini tarikatımız var. Devrimci Halk Partisi Marksist bir partidir. Fakat bütün Ulusal Kurtuluş Kuvvetlerini temsil etmemektedir. Hükümetimiz aşırı sosyalizmden yana değil, sosyalist demokrasiden yanadır» diyerek yeni iktidarın niteliğini açıklamıştır.

Bütün bunlar göstermektedir ki, Uzak Doğudaki gelişmeler, Ulusal Kurtuluş Kuvvetlerinin başarıları yanında, Amerikan emperyalizminin geri mevzilere çekilme politikası ile de uyumludur. Amerikan emperyalizmini geri mevzilere çekilmeye zorlayan temel sebep ise, dünya sosyalist sisteminin artan gücü, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketinin ve diğer demokratik hareketlerin güçlenmesidir.

Bu belirleyici nedenin yanı sıra şu iki sebebi de gözönüne almak gerekir:

1 — Teknolojik gelişme sonucu kara ordularının ve klasik silahların önemi azalmıştır. Kıtalararası nükleer silahların ve dinleme cihazlarının önemi artmıştır. Buna paralel olarak da denizler ve adalar önem kazanmıştır.

2 — Savaş harcamaları ABD ekonomisini zor durumda bırakmıştır.

OCAKLARDA ÖLENLERİN ÇOĞU KAZMACI

1974 yılı içinde Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) maden ocaklarında iş kazası sonucu ölenlerin çoğunluğunu kazmacılar meydana getirmektedir. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yayın organında yer alan bir yazıya göre, 1.1.1974 - 31.12.1974 tarihleri arasında ölümle sonuçlanan iş kazaları sonucu ölen 65 maden işçisinden 31'i kazmacı, 9'u domuzdamcı, 6'sı lağımcı, 4'ü taramacı, 3'ü kancacı, 3'ü tabancı, 3'ü nezaretçi, 2'si otomatikçi, 1'i olukçu, 1'i tumbacı ve 1'i de seyistir.

Geçen yılki iş kazalarında ölenlerin tamamının yeraltı işçisi ve çoğunluğunun da doğrudan üretimde çalışanlar olması, kazaların bir rastlantı sonucu olmadığını göstermektedir. Nitekim kazalarda ölenlerin 8'i sıkışarak hayatlarını kaybederken, 47'si göçük sonucu, 8'i gazdan boğularak canlarından olmuşlardır. Diğer işçilerden 1'i direk çarpması sonucu, 1'i de kafesten düşerek ölmüşlerdir.

Ayrıca, kazalarda ölenlerden 50'sinin yaşı 40'ın altındadır. Sendika yayın organının 17 nisan tarihli aynı sayısındaki yazıya göre geçen yıl kazalarda ölen maden işçilerinin yaş durumları şöyledir: 20-25 yaş arası: 8 işçi; 26-30 yaş arası: 16 işçi; 31-35 yaş arası: 18 işçi; 36 - 40 yaş arası : 8 işçi; 41-45 yaş arası: 11 işçi; 46 - 50 yaş arası: 4 işçi.

Ölümlü kazaların yaşlara göre tasnifi de göstermektedir ki maden ocaklarında çalışanların yaş haddinden emekli olmaları adeta rastlantıya bağlıdır. Bu durum karşısında maden işçileri, ocaklarda can emniyetinin sağlanması mücadelesinin yanı sıra; yer altında çalışanların daha düşük yaşta, 40 yaşında emekli olmalarının sağlanması için de mücadele etmelidirler. Yeraltı işçiliğinin emeklilik yaşı 50 yaştan, 40'a indirilmelidir. Maden işçisi ve diğer tüm işçiler bu hakkın koparılması için demokratik mücadele vermelidirler.

Erbakan 'ahlâk' dersleri ile neyi amaçlıyor

İşçilere ahlâk dersi vermek gerektiğini söyleyen Necmettin Erbakan

Erbakan, geçtiğimiz günlerde bir kısım sendikacılara, «İşçileri milli ve ahlâki yönden eğiteceklerini» söyledi. MSP Genel Başkanının bu demecine bir çok sendika lideri -hatta Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Başkanı Mehmet Tezer bile- karşı çıktılar.

Ancak hemen belirtelim ki, Erbakan'ın «ahlâk dersleri» ile neyi amaçladığını kimse ortaya koymadı.

Kendisini «kutlamaya» gelen İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Halit Narin'le yaptığı şu konuşma, Neemettin Erbakan'ın «ahlâk dersleri»nden ne anladığını yine kendisinin açıklamasına fırsat verdi: «İşçi ve işveren kavgası bizim memleketimizin tarihinde görülmemiş bir hadisedir. Bu, batının hastalıklarından biridir.»

İşçilere karşı sermayedarların çıkarlarını koruyan Erbakan, işçi sınıfının sermayedarların sömürüsüne karşı yürüttüğü mücadeleyi bir «batı hastalığı» olarak görmektedir. Bu duruma göre, işverenden haklarını isteyen işçiler «ahlâk dışı» davranmaktadırlar. Erbakan ise, «ahlâksızlığa» (!) göz yummayacağına göre, sermayedarların sömürüsüne karşı çıkan işçilerin işten atılması, mahkûm edilmesi, hatta öldürülmesi caizdir. Tıpkı 1965'te Saltılmış Tepe ve Mehmet Çavdar'ın kurşunlanması, Ülker Fabrikasında çalışan işçilerin panzer tanklarıyla toplanması, Epengle işçilerinin açlığa mahkûm edilmesi gibi...

«Ahlâk dersleri» yoluyla sermayenin sömürüsünü sürdürmek istemesi, Erbakan'ın diğer sermaye partilerinden esasta farklı düşünmediğini gösterir. Ancak MSP, sömürüye ve zulme karşı çıkanların ahlâksız, dinsiz vs... olacağını ileri sürmekle Japonya'daki sömürü sistemini kendine örnek seçmektedir. Japonya'da da işçi sınıfı yıllardan beri, işverenlerden hak istemenin günah olduğuna inandırılmaya çalışılmıştır. İşverenlerden, sermaye yanlısı iktidarlardan ekonomik ve demokratik taleplerde bulunanlara en büyük baskılar uygulanmıştır. Öyle ki, bugün bile Japonyada ekonomik ve sosyal haklar için mücadele eden işçiler ahlâksızlıkla, dine karşı gelmekle suçlanmaktadır.

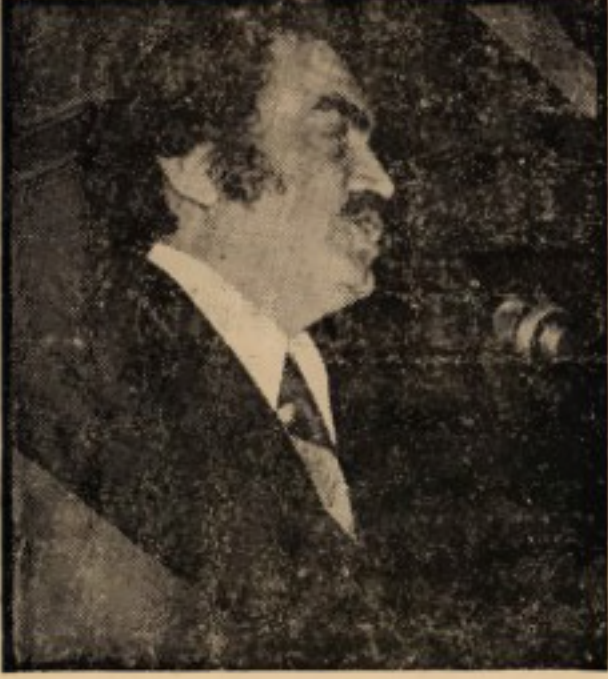
MSP, köylük bölgelerde, Anadolunun gelişmemiş yerlerinde, halkın dinsel duygularına hitap ederek oy toplamıştı. Şimdi aynı oyunu, sömürü sistemine temelden karşı olan işçiler üzerinde oynamak istemektedir. İşçilerin sömürü sistemine karşı çıkmaları, dinsel duygularla engellenmek istenmektedir. «Bir lokma bir hırka» felsefesiyle sömürü sistemi yaşatılarak sermayedarlara hizmet edilmek istenmektedir.

İşte Erbakan'ın ünlü «Ahlâk dersleri»nin amacı budur.

İŞÇİLERİN SÖZ SAHİBİ OLMALARI İÇİN

SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ

- Sendikanın asıl sahibi işçidir
- Sendika işçilikten uzaklaşmış kişilerin geçim vasıtası değildir
- Sendika gücünü işçiden alır
- Sendika işçi sınıfının işverenlere karşı mücadele vasıtasıdır

Disk Genel Başkanı Kemal Türkler

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç

Halen Türkiye'de mevcut sendikalar işçi sınıfının çıkarlarını savunabilecek güçte değildir. Bu güçsüzlüğün önemli nedenlerinden birisi, sendikaların işçiden kopuk çalışmasıdır. Mevcut sendikaların çoğu tabela sendikasıdır. Bu tip sendikaların adı var, fakat ağırlığı yoktur.

İşçiler sendikalarına bir yabancı gibi girip çıkmaktadır. Sendikanın asıl sahibinin işçiler olduğu unutulmaktadır. İşçiler sendikayı bir «devlet dairesi» gibi görmektedir. Sendikaya işi düşen işçiler, şapkasını çıkarma ve önünü ilikleme ihtiyacını duymaktadır. Kısacası işçi ile sendika arasına bir duvar çekilmektedir.

Sendika üyesi işçiler ile sendikanın ücretli yöneticileri arasında aşılmaz bir mesafe bırakılmaktadır. Ücretli yöneticiler işçiyi hor görmekte ve yukarıdan bakmaktadır. Sendika yöneticileri çok yüksek ücret almaktadır. Açık veya gizli olarak çeşitli yollardan gelir sağlamaktadır. Sendikacıların ortalama hayat seviyesi bir işçinin yetişemiyeceği kadar yüksektir. Sendikacılar konforlu evlerde yaşamakta, en pahalısından yeme - içme - eğlenme imkanı bulmaktadır. Yaşadıkları bu tatlı hayat içinde sendikacılar işçi olduklarını unutmaktadır. Böyle hayat yaşamaya alışmış sendikacılar tekrar tezgah başına dönmekten şiddetle korkmaktadırlar. Ve koltuklarını elden bırakmamak için her çareye baş vurmaktadırlar. Bu uğurda işveren ve polisle işbirliği bile etmektedirler. Bugün sendikaların başında bulunan yöneticilerin çoğu, Halil Tunç'tan Kemal Türkler'e kadar, 1946 - 47 kuşağındandır. Sendikacılıktan emekli olan veya olmaya hazırlanan sendikacı çoktur.

Sendika yöneticileri toplumda ayrı bir yer teşkil etmekte, işçi sınıfının üstünde bir kaymak tabakasını meydana getirmektedir. Bunlara «aristokrat işçiler» denilmektedir. Ve bunlar işçi sınıfı hareketi içindeki büyük sapmaların kaynağı olmaktadır.

Aslında, sendikalar işçilerin işverenlere karşı kurduğu birleşme ve dayanışma örgütleridir. Sendika gücünü işçiden alır. Sendikanın işverene karşı zorlu bir mücadele vermesi işçinin canlı desteği ile olur. İşçi sendikasına ne kadar sahip çıkarsa sendika o kadar güçlü olur. Bunun için de işçinin sendikasına güvenmesi gerekir. İşte SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ kavramının önemi bu noktada çıkmaktadır. İşçiler sendikalarında eşitlik ve özgürlük içinde mücadele verebilmelidir. İşçiler çalışmaları sonunda sendika yönetimini etkiliyebildiklerini görmelidir. İşçiler sendika yönetiminde söz ve karar sahibi olduklarını fiilen görmelidir. İşçiler ancak bu şekilde sendikalarına güç katmak için ellerinden geleni yaparlar.

Üyelerine söz hakkı tanımayan sendikalar ise çökmeye mahkumdur. Böyle sendikaların işverenlere karşı işçi çıkarlarını korumaları mümkün değildir. Gücünü işçiden almayan sendikalar işverenlere boyun eğmeye mecburdur.

Toplu sözleşme çalışmalarında

Sendikaların ekonomik mücadele açısından en önemli görevi toplu sözleşme yapmaktır. Sendikanın işçiden yana olup olmadığı somut olarak toplu sözleşme çalışmasında görülür. Toplu sözleşme çalışması işçilerin bilinçli ve kararlı desteği ile başarıya ulaşır. Bunun için toplu sözleşme çalışmasının her aşamasında işçilerin katılmasının sağlanması şarttır.

HAZIRLIK AŞAMASINDA

Toplu sözleşmeler sadece masabaşı uzmanları tarafından hazırlanırsa yetersiz olur. Eski sözleşmenin bitiminden önce bütün işçilerin istek ve şikayetlerinin tespit edilmesi gerekir. İşçilerin istek ve şikayetlerini tespit etmek için anlaşılır sorular sorulması gerekir. Daha sonra işçilerin cevapları işçi komiteleri tarafından düzene sokularak bir taslak haline getirilmelidir. Bu taslağın da yeniden bütün işçilerin onayına sunulması gerekir. Bu amaçla açık toplantılar yapılmalıdır. Bundan sonra teknik uzmanların işçilerin isteklerini işverenden istenebilir hale getirmek üzere yardımcı olmaları gerekir. Sözleşme taslağında neyin ne için istendiği işçilere iyice anlatılabilirse işçiler toplu sözleşme çalışmasına gönüllü olarak katılırlar.

GÖRÜŞME AŞAMASINDA

İşverenle yapılan toplu sözleşme görüşmelerinden her fırsatta işçiye haber verilmelidir. İşverenle yapılan görüşmelerde mutlaka işyerinde çalışan işçilerin de bulunmasına dikkat edilmelidir. İşçiler görüşmelerin seyrini bilmeli ve ona göre hazırlanabilmelidir. Bu arada her ihtimale karşı grev hazırlığı da yapılmalıdır. Mevcut sendikaların çoğunun yaptığı gibi görüşmeler bir sır olmaktan çıkarılmalıdır. İşyerinin bulunduğu bölgede görüşme yapılmasına önem verilmelidir. Bazı devlet kuruluşlarında olduğu gibi Ankara'da görüşme yapılmasına karşı çıkılmalıdır. İşçiler görüşmelerin gidişatını günü gününe takip edebilmelidir.

KARAR AŞAMASINDA — Görüşmelerin olumlu veya olumsuz bir neticeye bağlanmasında mutlaka işçilerin oyuna başvurmalıdır. Sözleşmenin olup bittiye getirilmesi önlenmelidir. İster greve gitme konusunda olsun, ister grevi durdurma konusunda olsun son söz mutlaka işçilerin olmalıdır.

UYGULAMA AŞAMASINDA — İşverenle toplu sözleşme imzalamakla mesele bitmez. Toplu sözleşmenin işveren tarafından uygulanması için işçiler tarafından sıkı takip edilmesi gerekir. Sözleşme hükümlerinin uygulanmasında işverenin çıkardığı güçlüklerin işçiler tarafından bilinmesi gerekir. İşçilerin uyanıklığı karşısında işverenler toplu sözleşmeyi harfi harfine uygulama zorunda kalırlar.

SONUÇ :

SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ işçilerin sendika yönetiminde söz ve karar sahibi olmasını sağlar. Sendikacıları işçilere daha fazla yakınlaşmaya zorlar. İşçilerin nefesini her an ensesinde hisseden sendikacı kendini işçilere kabul ettirmeye çalışır. Gerçekten işçiden yana olduğunu göstermeye uğraşır. Aksi halde kaybolup gideceğini bilir.

Yukarı anlatmaya çalıştığımız gibi SENDİKA İÇİ DEMOKRASİ çok önemlidir. Ama her şey bununla başlayıp bununla bitmez. İşçi sınıfı mücadelesinin gelişimi içinde çok deney kazanmıştır. Bu mücadele sırasında işçi sınıfı çok şey öğrenmiştir. İşçiler bu mücadele sırasında sendikaların kendilerini eğiten bir okul olduğunu görmüştür.

İşçi sınıfının sömürü ve baskıdan kurtuluşunda sendikanın önemi bütün işçileri bağrında toplamasından ileri gelir. Sendika işçileri birbirine yaklaştırır ve kenetler. Sendika işçilere meselelerinin çözüm yolunun ortak olduğunu gösterir.

İşçi sınıfı sendikalardaki çalışması sırasında kapitalist sistem içindeki yerini daha iyi anlamakta ve hedeflerini daha iyi seçmektedir. İşçi sınıfı ekonomik mücadelenin yetmediğini hayat içinde görmekte ve ekonomik mücadele ile politik mücadelenin birlikte yürümesi gereğine inanmaktadır. Politik mücadelenin önemini kavrayan işçi sınıfı sorunlarının köklü çözümü için iktidara doğru yürümektedir.

Sendikada demokrasi nasıl sağlanır

«Sendika içi demokrasi» işçiler tarafından uygulama alanına sokulur. Her hak gibi sendikada söz sahibi olma hakkı da işçilere verilmez, işçiler tarafından alınır. İşçilerin zorlaması olmadan sendikacılar demokrasiye yer vermezler. Sendikacıların doğru yola gelmesi için işçilerin kararlı mücadele vermesi şarttır.

Demokrasi uygulaması bakımından sendika tüzüklerinin çok önemi vardır. Sendikaların yönetimi tüzüklerine göre yapılır. Tüzükler sendikaların genel kurullarında kabul edilir. Tüzüklerin değişimi de aynı şekilde genel kurullarda yapılır. Mevcut sendika tüzüklerinin çoğu demokratik olmaktan uzaktır. Sendika tüzüklerine demokratik bir öz kazandırmak için şu noktalara dikkat edilmelidir :

★ Sendika genel kurulunda taban arasından seçilmiş delegelerin ezici çoğunlukta olması sağlanmalıdır. Tabii delegelik kaldırılmalıdır. Delegelerin çoğu işyerinde bizzat çalışmakta olmalıdır. Ancak böylelikle genel kurula gerçekten işçilerin egemen olması sağlanabilir. Ancak böylelikle işçilerin sorunlarının genel kurulda görüşülmesi ve tartışılması sağlanabilir.

★ Sendika tüzüklerinde **genel kurul - yönetim kurulu - yürütme kurulu** arasındaki ilişkiler karşılıklı olarak uyumlu ve tutarlı bir şekilde tespit edilmelidir. Sendikaların temel çalışma ilkeleri genel kurul tarafından çizilmeli, sendika yöneticileri bu ilkeleri uygulamakla yükümlü olmalıdırlar.

★ Genel kurul, Yönetim Kurulu'nu seçmeli, Yönetim Kurulu kendi arasında görev bölümü yaparak yürütme (İcra) Kurulu'nu seçmelidir. Yürütme Kurulu'nun Genel Kurul tarafından seçilmesi usulüne başvurulmamalıdır. Yönetim Kurulu tarafından seçilerek görev alan Yürütme Kurulu üyeleri Yönetim Kurulu tarafından her an değiştirilebilmelidir. Ücretli yöneticiler hiç bir zaman kendilerini «temelli» olarak görmemelidir. Ayrıca ücretli görev yapma konusunda sınırlama konulmalı, iki dönemden fazla ücretli sendika yöneticiliği yapma önlenmelidir.

★ Yürütme Kurulu dönem içinde Yönetim Kurulu'na karşı, dönem sonunda ise Genel Kurul'a karşı sorumlu olmalıdır. Ücretli sendika yöneticilerine ancak görevlerini yerine getirecek kadar yetki (insiyatif) tanınmalıdır. Sendikacılar başıboş bırakılmamalıdır. Önemli meselelerde mutlaka yönetim kurulu kararı şart koşulmalıdır.

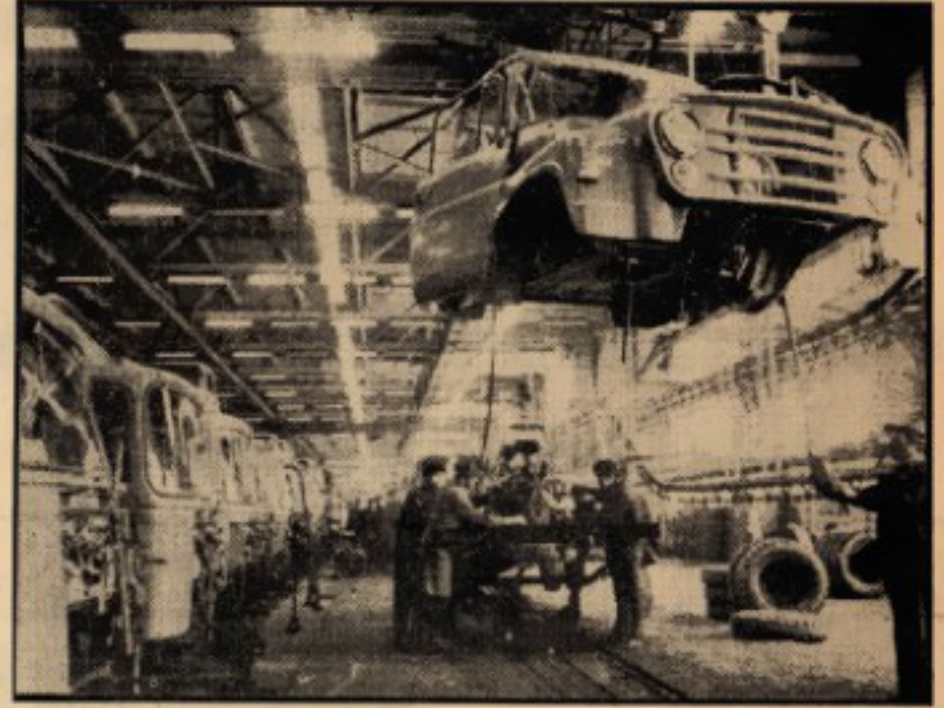
★ Sendika yönetiminde açıklık esas olmalıdır. Çok özel durumlar dışında bütün yönetim kurulu kararları anında işçilere açıklanmalıdır. Sendika adına yapılan harcamalar mutlaka sendika ilan tahtasına asılmalıdır. Sendikanın gelirlerinin çarçur edilmesi önlenmelidir. Ayrıca bazı sendikalarda görüldüğü gibi, işçinin parası - sendikanın parası diye yapılan sahte ayırım ortadan kaldırılmalıdır.

★ Sendika üyesi işçilerin fikir özgürlüğü güvence altına alınmalıdır. Özellikle «üyelikten çıkarılma» konusunda dikkatli olunmalıdır. Yürütme Kurulu veya Onur Kurulu kararıyla üyelikten çıkarılma önlenmelidir. Yürütme Kurulu sendikada disiplin sağlama bakımından Onur Kurulu'na sadece «öneri» yapabilmelidir. Onur Kurulu da üyelikten çıkarma konusunda kesin karar alamamalı, sadece bazı görevleri askıya alabilmelidir. Üyelikten çıkarma konusunda asıl söz sahibi Genel Kurul olmalıdır. Çıkarılması istenen üyeye Genel Kurul'da savunma hakkı tanınmalıdır. Böylece mevcut sendikacıların üyelikten çıkarılma yetkisini kendilerine karşı çıkan işçilere karşı bir tehdit aracı olarak kullanmaları önlenmelidir. Türk-İş'te olsun, DİSK'te olsun sendikacıların çoğunun fikir özgürlüğü konusundaki tutumu hemen hemen aynıdır. Üyelikten çıkarılması istenen işçiler genellikle sosyalizme inanmış işçiler olmaktadır.

OTOMOBİL SANAYİ

• Bütün dünyada otomobil satışları büyük bir hızla düşüyor

• Otomobil sanayisinde işsizlik artıyor

Otomobil Fabrikasında bant sistemi ile yapılan çalışma..

OTOMOTİV SANAYİSİNİN KAPİTALİST EKONOMİDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Otomotiv sanayisi kapitalist ülkelerde ekonominin can damarıdır. Savaş ekonomisinden önce, sanayinin itici gücü, geliştirici motorudur. Ekonominin göstergesidir. Gelişmiş kapitalist ülkelerde yaratılan milli gelir içinde otomotiv sanayisinin önemli bir yeri vardır. Örneğin büyük sanayi ülkelerinde otomotiv sanayisinin bütün imalat sanayisi içindeki yeri 1973 yılında aşağıda gösterildiği gibi olmuştur.

ÜLKE	İmalat sanayisi içindeki yüzdesi
ALMANYA	6.9
FRANSA	5.9
İNGİLTERE	5.2
İTALYA	5.2
AMERİKA	6.6

Ayrıca bu sanayi ülkelerinin toplam ihracatları içinde otomotiv satışı önemli bir yer tutmaktadır. Aynı ülkelerde otomotiv ihracatının, tüm ihracat içindeki yüzdesi aşağıda gösterildiği gibidir :

ÜLKE	İhracat içindeki yüzdesi
ALMANYA	14
FRANSA	11
İNGİLTERE	9.2
İTALYA	8

Sanayide bukadar önemli yeri olan otomotiv sanayisi içinde çalışan işçilerin sayısı da büyük önem taşımaktadır. Örneğin Ortak Pazar ülkelerinin tümü ele alındığında, bu sektörde 1 milyondan fazla işçi çalıştığı görülmektedir. Bu sayı doğrudan işçiliktir. Ayrıca bu ülkelerde 8 kişiden biri geçimini kısmen de olsa otomotivden sağlamaktadır. Onun içindir ki otomotiv sanayisindeki bunalım, büyük çapta işsizliğe sebep olmaktadır.

OTOMOTİV SANAYİSİNDE BUNALIM

Otomobil sanayisindeki bunalım, elbette ki kapitalist dünyanın geçirmekte olduğu genel bunalım ile bağlantılıdır. Bütün kapitalist ülkelerde otomobil satışları düşmüş, fabrikaların bir kısmı kapanmış bir kısmı ise büyük çapta üretimlerini kısmışlardır. 1974 yılında çeşitli ülkelerde otomobil satışlarındaki düşüş yüzdesi aşağıda gösterildiği gibi olmuştur :

ALMANYA	16
FRANSA	12
İNGİLTERE	20
AMERİKA	31

BUNALIMIN NEDENLERİ

EKONOMİK GERİLEME : Dünyanın en önemli kapitalist devletlerinde 1974 yılında üretim yüzde 1.5 oranında düşmüştür. Kalkınma hızlarındaki bu düşüklük ve gerilik elbette otomotiv sanayisini de etkilemiştir.

PETROL KRİZİNİN ETKİLERİ : Petrol fiyatlarının artması hem genel olarak batı kapitalist ülkelerinde ekonomik sıkışmaya sebep olmuş hem de benzin fiyatlarının artması nedeniyle otomobil satışlarını etkilemiştir.

ÜRETİM FAZLASI : Her sanayi kolunda olduğu gibi, bir mala fazla talep olunca pazarlara bu mal fazla sürülür ve bir gün gelir pazar doyar, tıkanır. Otomobil sanayisinde durum bugün böyledir. Örneğin Amerika da her iki kişiden birinin arabası vardır. Artık araba sanayisinde üretim bir arabası olana ikinci bir araba almasına dayanmaktadır. Avrupada ise her beş kişiden biri araba sahibidir.

Bundan böyle artık otomobil üretimine değil, otomobil parçaları üretimine ağırlık verilmesi düşünülmektedir. Otomobillerin alıcı bulması, ancak az para kazanan işçi, hizmetli ve memurların kazançlarının artması ile mümkün olacağı söylenmektedir.

İŞSİZLİK VE HAYAT PAHALILIĞI : İşsizlik ve hayat pahalılığı bazı kullanım mallarının satışlarının düşmesine sebep olmuştur. Bu kullanım mallarının başında da otomobil gelir. İşsiz veya işsiz kalma korkusu içinde, yarınından güvensiz insanlar, ellerindeki parayı bu tip mallara yatırmaz olmuşlardır.

Bunlardan başka, iktisadi belirsizlikler, otomobil fiyatlarının fazla oluşu, kara yollarının doyum noktasına gelmiş olması gibi sebepler otomobil satışlarını olumsuz yönde etkilemektedir.

BUNALIMIN SONUÇLARI

Otomobil sanayisindeki bunalım özellikle gelişmiş sanayi ülkelerinde kendini göstermiş ve bu ülkelerdeki satışların düşmesine sebep olmuştur. Fakat bunun yanında gelişmekte olan ülkelerde tam tersine otomobil imalatında ve satışında artışlar görülmüştür.

Satışların düşmesinin doğal bir sonucu olarak fabrikalarda üretim kısılmasına gidilmiş hatta bazıları kapatılmıştır. Örneğin yalnız Amerika'da 14 fabrika kapılarını kapamıştır. İngiltere'de bir çok oto yapımcısı firma kapanmıştır. Fransa'da Renault (Röno) faaliyet alanının bir kısmını başka sahalara aktarmaya karar vermiştir.

Fabrikaların kapanması ise, çalışanların işsiz kalmasını getirmiştir. Yalnız Almanya'da 1974 yılının son aylarında 80 bin otomotiv işçisi işten atılmıştır. Amerika'da otomobil sanayisinde çalışan 300 bin kişinin işsiz kaldığı açıklanmıştır. Bu sayı, aynı sanayide çalışanların yüzde 20'sidir.

Otomobil sanayisi az gelişmiş ülkelere kayıyor

Sanayileşmede çevre kirlenmesiyle savaş Batı'da ciddileşmektedir. Çevre sorunu doğuran sanayiler ve emek yoğun endüstriler, geri kalmış toplumlara ihraç edilmektedir.

Gerçekten ileri sanayi ülkelerinde otomobil sanayisi büyük bunalıma girer ve fabrikalar kapanırken, az gelişmiş ülkelerde otomobil sanayisi gelişmektedir. Örneğin Ford, Amerika-da 10 fabrikasını kapatmışken, İspanya'da yeni yatırımlar yapmaktadır. Bu yatırımlar sonunda 1980 yılına doğru 170 bin araba ihraç edilecektir.

Volkswagen Almanya'daki fabrikalarında üretimi kısmış ve 25 bin işçisine yol vermiştir. Buna karşılık Brezilya'daki üretimini arttırmaktadır. 1973 yılında Brezilya'da yapılan arabaların satışından 132 milyar lira hasılat sağlamıştır. Brezilya'da Amerikan otomobil firmaları da yatırım yapmışlardır. Brezilya'nın 1974 yılındaki otomobil ihracı 750 bine ulaşmıştır.

İran'da ise önümüzdeki yıl 90 bin otomobil yapılması planlanmıştır. Türkiye'deki otomobil firmaları üretimlerini arttırmaya karar vermişlerdir. Bunlardan Murat yıllık üretimini 20 binden 30 bine çıkarmayı planlamıştır.

Bütün bunlar gösteriyor ki otomobil sanayisi, gelişmiş sanayi ülkelerinden az gelişmiş ülkelere doğru kaydırılmaktadır. Bunun başlıca sebebi şudur: Otomobil sanayisi bugün emek yoğun sanayi kabul edilmektedir. Yani otomobil sanayisinde fazla miktarda işçi çalıştırılmaktadır. Yeteri kadar makinalaşma sağlanamamıştır. Elektronik sanayisinin yanında, otomobil sanayisi artık geri teknoloji kullanan bir sanayi durumuna düşmüştür. Gelişmiş kapitalist ülkeler, daha ileri teknoloji kullanan sanayilere yöneldikçe, kendilerine göre geri teknoloji kabul ettikleri sanayileri az gelişmiş ülkelere aktarmaktadırlar. Tekstil sanayisinden sonra otomobil sanayisi bu durumdadır.

İşçiliğin fazla olduğu sanayi ise, işçilik ücretlerinin düşük olduğu bölgelere aktarılmaktadır. Brezilya, İran, Türkiye gibi işçiliğin düşük olduğu ülkeler otomobil sanayisi için en elverişli ülkelerdir. Kaldı ki fazla işçi kullanılması, bir tıkanıklık anında fazla sayıda işçinin işsiz kalmasına sebep olmakta bu ise bir takım sosyal problemler yaratmaktadır. Buna ilaveten otomobil sanayisinin çevre kirlenmesine sebep olması da sanayi ülkelerinin dışına itilmesine gerekçe olmaktadır.

Otomobil sanayisinde işçi makinenin kölesidir

İşçiler maddeyi işler, değişikliğe uğratırlar. Fakat işin kavranması ve organizasyonu onların dışında, kapitalistlerin çıkarları çerçevesinde olur. Üretim faaliyeti, bütünüyle üretimi yapana (işçiye) yabancı hale gelir. İşte bu yüzden «kollektif çalışma gücünü» arttırıcı bütün metodlar kapitalist sistemde işçilerin zararına işler. Üretimi geliştirici bütün araçlar, üretici işçiye tahakküm etmeğe ve onu sömürmeğe mahsus araçlar haline gelir. Bu metod ve araçlar, üretimi yapan işçiyi güdük, bölük - pörçük bir insan veya bir makine parçası haline getirir. Bu durum istiyerek çalışmanın yerine zoraki çalışmayı getirir. İşin yapıldığı şartları gitgide anormal hale sokar. Çalışma sırasında işçiyi sınırsız ve bayağı bir zorbalığa tabi kılar.

Kapitalist bir işletmede işçi, makinenin insan şeklinde bir uzantısı, öbür üretim güçlerinden farksız bir üretim gücü olarak ortaya çıkar. Ona verilen ücret ise, bu özel üretim gücünün devamını sağlama aracından başka bir şey değildir. İşçi yönünden fabrikada, alet ve makinaları çalıştırmak için harcanan zaman, boşa gitmiş bir zamandır. Yani işçi, fabrika kapısından çıktığı zaman rahat bir nefes alabilmek için çalışmağa razı olur. Onun gözünde, gördüğü iş ancak kendisine bir ücret sağladığı ölçüde bir anlam taşır.

İşte kapitalist üretim sisteminin, aşırı makinalaşma ve otomasyonun bütün hastalıkları kendini en açık bir şekilde «otomobil sanayisinde» gösterir.

Otomobil sanayisi deyince akla TAYLORİZM gelir. Otomobil sanayisinde Taylor sistemi - nin uygulanması işçilerin birer ücretli köle haline gelmesine yol açmıştır. Çünkü işin kesin ve belli süreler içinde gördürülmesi, işçilere nefes alacak boş zaman bırakmamaktadır.

Otomobil sanayisinde işçiler sonu gelmez bir yorgunluk ve bunaltı içindedirler. Kasların aşırı yorgunluğu, ferdin genel durumunda kendini belli eden ruhi bitkinlik yaratmaktadır. Otomobil sanayisinin gelişmesi ile zihni dengenin vahim derecede bozulması vakaları birbirine paralel bir gelişme gösterir. Örneğin Amerika da her dört kişiden birinin ruh doktoruna başvurduğu anlaşılmaktadır. Otomasyonun artma nisbeti ile, intihar etme, içkiye düşkünlük nisbeti arasında paralellik vardır. Hatta tedavi altına alınan akıl hastalarının artış nisbetinde de aynı oranda bir artış vardır. Amerikan otomobil fabrikalarında işçilerin bir çoğu çalışma şartlarına tahammül edebilmek için esrar kullanmakta ve yönetim buna göz yummaktadır.

TAYLORİZM NEDİR

İşçi emeğinden mümkün olduğu kadar fazla yararlanmayı hedef tutmuş bir üretim yöntemidir. Üretim faaliyetinin teknik ve idari esaslara göre tanzim edilmesi olarak tarif edilir. İlk defa Amerika'lı bir mühendis olan Frederic Winslow TAYLOR tarafından sanayie uygulanmıştır. Onun için onun adını almıştır.

Taylor'un koyduğu sistemde, yapılacak herhangi bir işin bütün hareketleri, en ince noktasına kadar tespit edilmiş ve işçinin bir makine gibi çalışması istenmiştir.

Makineleşme hareketinin sonucu olarak ortaya çıkan Taylorizm özellikle otomobil sanayisinin gelişmesinde büyük rol oynamıştır.

Taylorizmin bedeni ve ruhi yorgunluklara sebep olması işçi sınıfı arasında tepkilere yol açmıştır. Bir makine gibi, devamlı aynı şekilde hareket etmek işçiyi yormuştur. Çalışmanın yeknesak olarak devam etmesi işçilerde ruhi bunalımlara sebep olmuştur. Hızlı tempoda çalışma hayatına ancak genç ve kuvvetli işçiler dayanabilmiştir. Özellikle Amerika'da sendikalar, Taylorizme şiddetle karşı çıkmışlarsa da, bugüne kadar bunun uygulanmasını önliyememişlerdir.

İŞÇİ DAVASI

ERDEMİRDE YETKİ MADEN-İŞ'İN

- **Çelik İş Karabük, Kırıkkale ve İskenderun'dan getirttiği komandolara rağmen yetkiyi kaybetti**
- **Komandoların saldırısına uğrayan Musa Yıldırım adlı işçi tutuklandı. Saldıranlar serbest dolaşıyor**
- **Referandum bitti. Şimdi hedef işçilerin birliğini sağlayarak sözleşmeyi başarıyla yapmaktır**

KDZ, Ereğli (İŞÇİ DAVASI) 17 Nisan 1975 de, Ereğli Demir Çelik'te, yetkili sendikayı tesbit etmek için yapılan Referandum'u (oylamayı), DİSK'e bağlı Maden-İş sendikası kazandı.

Maden - İş sendikası Erdemir'de, önceki dönem sözleşmede, işverene karşı başarılı bir mücadele vermiş ve iyi bir toplu sözleşme yapmıştı. Fakat daha sonra, Maden - İş, sendika aidatları konusunda işçilerle çatışmaya girmiş ve üyelerinin büyük bir kısmı sendikadan istifa etmişti. Son bir sene Erdemir'de, bölünmüş işçileri toplamak ve sözleşme yapma yetkisini almak için Çelik - İş ile, Maden - İş arasında kısır çekişmelerle geçmişti.

Bölge Çalışma Müdürlüğü, yetkili sendikayı tesbit edemeyince, mahkeme kararıyla Referandum yapılmasına karar verilmişti. Referandum çok çekişmeli geçti. Çelik - İş Sendikası, Karabük, Kırıkkale ve İskenderun'dan kiralık komandolar getirtti. Komandolar, işçi üzerinde baskı kurarak, işçileri korkutarak, işçilerin Çelik - İş'e oy vermesi için çalıştılar. Komandolar çatışma çıkartmaya çalıştılar ve Musa Yıldırım adlı bir işçiye saldırdılar. Komandolar, anladıkları anlamda ve başbuğlarının dediği gibi, Zonguldak'tan gönderilen Toplum Polislerine yardımcı oldular. Fakat bu baskılara rağmen, özellikle genç işçilerin yoğun çalışmaları sonucu sözleşme yapma yetkisini Maden - İş kazandı.

Seçimlerde; Maden - İş 3419, Çelik - İş 2538 oy aldı. Oy dağılışlarından da görüldüğü gibi, arada büyük bir fark yoktur. Ve yeni dönem sözleşme görüşmelerine başlanma tarihi 18 Nisan 1975 dir. Bu durumda, işverene karşı mücadelede beraberliğin vakit geçirmeden sağlanması gerekmektedir.

Bunun için Maden - İş Bölge yöneticilerine büyük sorumluluk düşmektedir. Maden - İş yöneticileri, Çelik - İş'e oy vermiş işçilere ters tavır almamalı, onları sendikadan uzaklaştırmamalıdır. Tam aksine, Maden - İş yöneticileri, Çelik - İş'e oy vermiş işçilere yaklaşmalı, onlarla sıkı bağlar kurmaya çalışmalıdır. Özellikle, Çelik - İş'e oy vermiş işçiler de dahil, bütün işçilerin sözleşmeden faydalanmasını mutlaka sağlamalıdır. İyi bir toplu sözleşme yapmak için, işverene karşı kenetlenmiş bir bütün olarak mücadele vermek için birliğin sağlanması şarttır. İşçilerin birliğini sağlamak için çalışılmazsa, Maden - İş yöneticilerince Çelik - İş'e oy vermiş işçilere ters, olumsuz tavır takınılırsa bundan sadece işveren kârlı çıkar. Bu durumda işveren, işçilerin bölünmüşlüğünü işçilerin aleyhine kullanır. Sözleşme görüşmelerinde sendikanın tekliflerini kabul etmez. Bölünmüş olan işçilerde işverene karşı etkili mücadele veremeyeceğinden sonuçta tüm işçiler zararlı çıkar. Burada, Maden - İş üyesi işçilere de önemli görevler düşmektedir. İşçiler Maden-İş yöneticilerinin bu tür olumsuz tavırlarına karşı çıkmalı, yöneticileri zorlamalıdırlar.

İşçilerin birlikte hareket etmeleri, yalnız günlük ekonomik mücadelede gerekli değildir. İşçiler, siyasi amaçlarına ulaşmak içinde birlikte hareket etmeleri gerektiğini ve asıl amacın bu olduğunu unutmamalıdırlar.

ZMİS 6. DÖNEM TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

Eleştiri ve tanıtma

ZMİS İcra Kurulu üyelerinden Genel Başkan vekili Nizamettin Özkan, Genel Sekreter Y. Ziya Kara, Mali Sekreter İhsan Dikenli ve Teşkilâtlanma Sekreteri Kemal Kuyumcu bir arada.

Z.M.İ.S. 6. DÖNEM TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN ELEŞTİRİSİ VE TANITILMASI

İşçi Davası, bu sayısından itibaren Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının 6. dönem (1974-1976) toplu iş sözleşmesini eleştirmeye ve tanıtmaya başlayacaktır. Bu eleştirilerden beklediklerimizi şöyle özetleyebiliriz;

a) Maden işçilerine ve diğer işyerlerindeki işçilere sözleşmeyi tanıtmak,

b) Maden işçilerine sözleşmelerini tanıtarak, sözleşmedeki haklarına sahip çıkmalarını sağlamak,

c) Sözleşmedeki yanlışlıkları ve noksanlıkları ortaya koymak. Böylece, gelecek dönemlerde de aynı hataların yapılmamasına dikkati çekmek.

Bu sayımızda, sözleşmenin genel muhtevasını ve sözleşme maddeleri arasında yer almamasına rağmen, her sözleşme öncesinde ve görüşmeler esnasında ortaya atılan birtakım sözleri ele alacağız. Bu sözler, sözleşmenin genel gidişini etkilemesi ve sendika yöneticilerinin düşünüş biçimini göstermesi bakımından önemlidir.

SÖZLEŞMEDE ÜCRETLE İLGİLİ MADDELERE AĞIRLIK VERİLMEKTEDİR

Sendika yöneticileri, işçilerin tüm çıkarlarından ziyade, koltuklarını kaybetmemeyi düşünmektedirler. Bunun için de, işçiye hoş görünecek zamlar almaya çalışmaktadırlar. Sendika yöneticileri, sözleşmenin sosyal, ekonomik ve iş güvenliği yönleriyle bütün olduğunu unutmaktadırlar. Elbette ki iyi bir ücret artışı için mücadele edilecektir. Bu arada işçilerin diğer hayati sorunları da unutulmamalıdır.

Fakat yöneticiler, maden işçilerine yeterli düzeyde ücret zammı da alamamaktadırlar. Bu gün Türkiye'de maden işçilerinin ücretleri ortalama işçi ücretleri seviyesindedir. Birçok sanayi kollarında işçi ücretleri maden işçilerinin ücretlerinden fazladır. Halbuki maden işçilerinin ücretleri çalışma koşullarının ağırlığı, tehlikesi vs. gibi nedenlerle en yüksek işçi ücreti olmalıdır. Sendika yöneticileri de bunlardan dolayı; «Maden işçilerinin ücretlerini, en yüksek işçi ücreti haline getirmek» iddiasıyla gitmişlerdir. Fakat birçok sendikadan daha az zam alarak geriye dönmüşlerdir.

ÜRETİMİ ARTTIRALIM Kİ FAZLA ZAM ALALIM SLOGANI YANLIŞTIR

Z.M.İ. Sendikası yöneticileri her sözleşme öncesinde işçileri üretimi arttırmaya çağırmaktadırlar. Sendika yöneticilerinin bu önerileri birçok yanlışı içinde taşımaktadır. Biz şimdilik madenin özel şartlarından dolayı, üretim artışının işçilere getireceği zararları ele alacağız. Maden işçileri zaten normal işlerini dahi 8 saatte yapamamakta ve 10-12 saat çalışmaktadırlar. Bu durumda işçilerden daha fazla üretim istemek, işçilere daha emniyetsiz çalış, kazalan, öl demektir. Bunu da işçiyi gerçekten temsil eden hiçbir sendikacı işçilerden isteyemez.

Üretimi arttırmak ancak, ise yeni makinaların, aletlerin girmesinden sonra istenebilir. Yoksa işçilerden ölmesi, çok erken yaşta yıpranması pahasına üretimi arttırmaları istenemez.

E.K.İ. NİN ZARAR ETTİĞİ GERÇEK DEĞİLDİR

Sendika yöneticileri, maden işçilerinin ücretlerinin düşüklüğünü şu sebebe bağlamak istemektedirler. E.K. İşletmesi zarar eden bir müessesedir. O halde işçilere fazla ücret zammı veremez. Halbuki düşük ücretlere asıl sebep, sendika yöneticilerinin işverenle bütünleşmiş, işçi sorunlarından uzaklaşmış olmalarıdır. Bugün E.K.İ. nin gerçekte zarar etmediğini, E.K.İ. yöneticileri bile söylemektedirler. Kağıt üzerindeki zarara ise devletin ekonomik politikası sebep olmaktadır. Ve E.K.İ. nin zararları, özel sektördeki işverenlerin cebine kâr olarak girmektedir. Öyleyse işçilerin, çalışıp-çalışmamasıyla ilgili olmayan zarar, işverenlere akıtılan milyonların hesabını işçiler ödememelidir.

YÖNETİCİLER ACİZLİKLERİNİ İŞÇİLERİN ÖLÜLERİYLE ÖRTMEMELİDİR

Bugün Z.M.İ. Sendikasının yönetiminde olan M. Tezer ekibi; işçi sorunlarından kopuk, gününü gün etme peşinde, bilgisiz ve işveren yanlısı görünümündedir. Buna rağmen bu kadro yaptığı 2 toplu sözleşmede ortalama düzeyde bir ücret zammı alabilmiştir. Bunun çeşitli sebepleri vardır. Bunlar içinde maden işçilerinin işde çok ölü vermelerini sayabiliriz. Maden işçilerinin ölülerini, zam alma gerekçesi olarak kullanmayı özellikle 1972-1974 beşinci dönem sözleşmede görebiliriz. Öyleki, 5. dönem sözleşme görüşmeleri devam ederken grizu infilakında 23 madenci ölmeseydi sendika yöneticileri aldıkları zammı alamazlardı. Madencilerin ölüleri, sendika yöneticilerini kurtarmıştır. Sendika yöneticileri işverene karşı yaşayan işçilere güvenerek hem zam, hem de iş cinayetlerini önlemek için mücadele edeceklerine, işçilerin ölüleriyle kendi acizliklerini örtmeye çalışmışlardır.

SÖZLEŞME İŞÇİLERDEN GİZLENMEMELİDİR

Toplu sözleşmeler işçiler için yapılır. Bundan dolayı, sözleşmede istenecek şeyler işçilere açıkça söylenmeli, işçilerin fikri alınmalıdır. Z.M.İ. Sendikası yöneticileri ise sözleşmeyi bir sırmış gibi işçilerden gizli tutmaktadırlar. Yöneticilerin sözleşmeyi gizlemesine sebep, ilk isteklerinden ne kadar geriye çekildiklerini işçilerin görmesini istememeleridir. Yoksa rakip olan işverenin istenenleri bildikten sonra, işçilerden gizlenmesinin başka anlamı olamaz. Sendika yöneticileri üstelik, her sözleşme görüşmesi esnasında, sözleşme hakkında hiçbir şey konuşulmasın diye «Havzada huzuru bozmak isteyenler var» diye çığlık atmaktadırlar. Böylece onlar Ankara'da işverenle PAZARLIK? yaparken kimseden ses çıkmamasını sağlamaktadırlar. Kapalı kapı arkası politika işverenlerin politika işverenlerin politikasıdır. İstediği şeylerin haklılığına inanan, kapalılıktan şahsi çıkarlar ummayan yöneticiler sözleşmeyi açıkça yaparlar. Sözleşme görüşmelerine, işçilerin tam desteği alınarak güçlü biçimde gidilmeli. işçiler için yapılan sözleşme işçilerden gizlenmemelidir.

SÖZLEŞMEYLE ALINAN HAKLAR, UYGULANIRSA HAK OLUR

Hatalarıyla, eksikleriyle de olsa toplu sözleşme yapıldıktan sonra sıra onu uygulamaya gelir. Kağıt üzerinde en iyi sözleşme bile yapılmış olsa, sözleşme uygulatılamıyorsa, sözleşmenin hiçbir anlamı olmaz. Halbuki bugün, Z.M.İ. Sendikası yöneticileri, imza attıkları sözleşmenin birçok maddelerini uygulatamamaktadırlar. Örneğin iş kazaları önlenmemekte, işçi sağlığına dikat edilmemekte, sanat ve ağırlık zamları adilane uygulanmamakta, yemekhane sorunu çözümlenememektedir. Sendika yöneticileri sözleşmeye sahip çıkmalı, işvereni uygulamaya zorlamalıdırlar.

İŞÇİ DAVASI / Zonguldak işçilerinin haftalık ekonomi ve politika gazetesi / Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu Müdür: Kemal Kuşhan / Yönetim Yeri: Nizam Cad. Birlik İş Hanı Kat: 3, No: 311 ZONGULDAK / Yazışma adresi: P.K. 68 — Zonguldak. Tel: 3886 Abone: Altı aylık 25 lira, yıllık 50 liradır. / Dizgi ve Tertip: Başaran Matbaası / Baskı: Arzu Matbaası / Baskı tarihi: 23.4.75

CHP'de sağ düşünceli bazı yöneticiler sarı sendikalara ve sermayedarlara sahip çıkıyor

Zonguldak (İŞÇİ DAVASI) — CHP Zonguldak Merkez İlçe Yönetim Kurulu, kentimizde yayınlanan Uyanış Gazetesi sahibi Ali Bahadır'ın partiden ihracını istemiştir. Merkez İlçe Yöneticilerinin, İl Yönetim Kuruluna Bahadır'ın ihracı için sundukları rapordaki gerekçeler ilginçtir. Sunulan raporda CHP den ihraç gerekçeleri şu şekilde sıralanmaktadır :

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Genel Başkanı ve CHP İl Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Tezer'i gazetesinde eleştirmek parti suçu olarak nitelendirilmektedir. Bahadır Uyanış Gazetesinde, sendika yöneticileri hakkında usulsüz işlemler yaptığı, işçilerden kesilen paraların sendika yönetimince birtakım çıkarlar için sağa sola peşkeş çekildiğini yazmış ve sıraladığı birçok iddianın Tezer ve ekibince cevaplandırılmasını istemişti.

CHP den ihraç istemi gerekçesinin ikincisi ise şöyle :

Bartın'daki BAKSAN işyerinde devam etmekte olan grev dolayısıyla Uyanış Gazetesi, Baksan işçilerini haklı davalarında destekler nitelikte tavır takınmış ve bu yönde yayın yapmıştı. İşçiler lehindeki yayın CHP yöneticilerince parti suçu olarak görülmektedir. Çünkü Baksan Fabrikası yönetim kurulu üyesi Süreyya Karakaş, CHP milletvekili Cahit Karakaş'ın kardeşidir.

İhraç isteminin diğer gerekçeleri de şunlardır :

— Ereğli Demir Çelik Fabrikalarındaki sendikal mücadelede, Erdemir işçilerinin sevdiği ve saydığı eski Bölge Temsilcisine ait bir bildiriyi, Ali Bahadır kendi matbaasında bastırmıştır.

— Gazetemiz İşçi Davasında 14. sayıda yayınlanan bir işçi mektubunda, CHP nin işçilerin partisi olamıyacağı, işçi sınıfının çıkarlarını savunamıyacağı yazılmıştı. Gazetemizde yayınlanan ve bir işçi tarafından yazılmış yazı hiç ilgisi olmadığı halde Uyanış Gazetesi sahibi Bahadır hakkında ihraç gerekçesi olarak kullanılmaktadır.

Bütün bunlar göstermektedir ki: CHP işçilerin haklarını savunmadığı gibi kendi içindeki demokratik unsurların işçiden yana davranışlarına da müsaade etmemektedir. Böylece, bizzat CHP deki bazı sağ fikirli yöneticilerin ağzından, CHP üyeliğinin işçi sınıfının çıkarlarıyla bağdaşmıyacağı bir kere daha ifade edilmiş olmaktadır. Bu yöneticilere göre işçilerin paralarının spor kulüplerine harcanmasına, sağa sola savrulmasına karşı çıkmak, işçileri kapı dışarı etmeye uğraşan Baksan işverenine karşı işçilerin yanında yer almak parti suçudur.

Bahadır hakkındaki partiden ihraç istemi, CHP nin işçilerin değil, sermayedarların menfaatini savunmak için diğer sermaye partileri ile yarış içinde olduğunu gösteren canlı bir örnektir.